

Asia: VN/2657/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi alusturvallisuuden valvonnasta ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta sekä esitykseen liittyvästä valtioneuvoston asetuksesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Laivanpäällystöliitto pitää alusturvallisuuden valvontaa koskevan lainsäädännön kokonaisuudistusta pääosin perusteltuna. Lain selkeyttäminen, EU-sääntelyn täytäntöönpano sekä valvonnan ajantasaistaminen tukevat merenkulun turvallisuutta ja parantavat aluksilla työskentelevien oikeutta turvallisiin ja asianmukaisiin työ- ja asumisolosuhteisiin. Myönteistä on erityisesti se, että alusturvallisuuden käsite kattaa jatkossa nimenomaisesti myös työolosuhteet ja työsuhteen ehdot sekä merityöyleissopimuksen vaatimukset.

Esitys vahvistaa työntekijöiden oikeusturvaa ja tukee turvallisuuskulttuuria muun muassa ilmoitusmenettelyjä ja ilmoittajan suojelua koskevilla säännöksillä. On tärkeää, että vakaviin työ- ja asumisolosuhteiden puutteisiin liittyvissä tilanteissa yhteys työmarkkinajärjestöihin säilyy ja että työntekijöiden näkökulma tulee aidosti huomioituksi valvontatoimissa.

Hallinnolliseen seuraamusmaksuun siirtymistä voidaan pitää hyväksyttävänä rikosoikeuden viimesijaisuuden periaatteen kannalta. Työntekijöiden aseman turvaamiseksi on kuitenkin välttämätöntä, että seuraamusten kohdentuminen rajataan selkeästi tahoihin, joilla on tosiasiallinen määräysvalta aluksen toimintaan. Yksittäistä työntekijää tai päällikköä ei tule asettaa vastuuseen puutteista, jotka johtuvat varustamon päätöksistä tai resurssien puutteesta ja joihin työntekijä ei voi vaikuttaa.

Riskiperusteista valvontaa toteutettaessa on lisäksi varmistettava, etteivät työntekijöiden oikeuksiin, työaikoihin tai pätevyyyksiin liittyvät puutteet jää valvonnassa toissijaisiksi. Kokonaisuutena lakiesitys parantaa alusturvallisuutta ja työntekijöiden oikeuksien toteutumista, mutta edellä mainitut täsmennykset ovat tarpeen vastuuiden oikeudenmukaisen kohdentumisen ja työntekijöiden oikeusturvan varmistamiseksi.

Kankainen Susanna
Suomen Laivanpäälystöliitto ry